

Barraca de Can Planes 5

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: En zona boscosa per sota de la Riera de Rafamans.
Emplaçament A la zona de Sant Ponç, molt a prop del terme municipal de Corbera de Llobregat.

Coordenades:

Latitud: 41.406365
Longitud: 1.920708
UTM Est (X): 409789
UTM Nord (Y): 4584432

Classificació

Número de fitxa 08068 - 368
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular
Segle XVI - XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Presenta enderrocs parcials al sostre i parets.
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Lloc d'importància comunitària
Número inventari Codi Wikipedra: 306
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08067A005000070000AM
Autoria de la fitxa Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum

Descripció

Barraca de pedra seca, de construcció aèria aïllada ('AA'), porta de llinda plana i planta circular que presenta un estat de conservació deficient amb enderrocs al sostre i parets.

El material de construcció de les parets és majoritàriament pedres irregulars de mides grans (15cm) i mitjanes (10cm), tot i que, també s'han utilitzat pedres de dimensions més petites per tapar els diferents forats buits.

La barraca és petita, i presenta les següents dimensions:

Exterior:

- diàmetre: 4,42 m i un
- parets d'amplada aproximada de 0,85 m (s'ha conservat fins a 2,70 m d'altura).

Interior:

- diàmetre; 2,90 m.

Història

Cervelló és un territori amb una rica tradició d'ús de la pedra seca, una forma d'arquitectura que es basa en l'encaixament de les pedres sense l'ús de morter, aprofitant el seu propi pes.

Es podria dir que la proliferació d'aquesta tècnica constructiva a la complexa orografia del municipi ha contribuït al seu aprofitament agropecuari i la consegüent configuració del seu paisatge.

L'ús de materials locals, sovint pedres rebutjades dels mateixos camps de conreu, a voltes extreïdes de roques o pedreres properes, juntament amb la construcció manual, ha possibilitat una utilització eficient dels recursos d'aquest territori i la integració harmoniosa amb l'entorn, fins i tot un cop les construccions de pedra seca s'han anat arruïnant per falta d'ús.

La durabilitat d'aquests materials i la escassa vegetació espontània en el lloc on es van construir aquestes obres d'arquitectura popular han contribuït de manera decisiva a la seva preservació al llarg del temps.

La tècnica de la pedra seca ha donat lloc a una gran varietat de creacions: marges, basses, recers, barraques de vinya i altres elements, contribuint a la diversitat i singularitat del paisatge.

Aquestes construccions estan documentades en zones properes ja des de la protohistòria; no obstant això, la seva proliferació a Cervelló es pot relacionar amb l'expansió de la viticultura a partir del segle XVIII.

L'ampliació del conreu de la vinya va provocar la necessitat d'obrir nous espais de cultiu, molts dels quals es trobaven en terrenys amb abundància de pedra calcària.

Amb l'augment de la població, aquestes terres van ser posades en producció, generant un excedent de pedra que es va aprofitar per a totes aquestes construccions populars. Les barraques no només es feien servir per a

l'emmagatzematge d'eines; també al seu interior es conservava fresc el menjar i la beguda, i resultaven bons refugis per passar la nit, si calgués.

En algunes d'elles perduren elements que es podrien relacionar amb un costum apotropaic de protecció de les persones a les quals aquestes construccions servien d'aixopluc, com podria ser el "caramull", és a dir, la pedra que se situava al capdamunt de la capa de terra que cobria la volta de la barraca.

Bibliografia

COSTA SOLÉ, Roger (2019) «La pedra seca a Catalunya després del reconeixement de la UNESCO». Revista d'etnologia de Catalunya, 2019, Núm. 44, p. 229-236

GAUDIM CERVELLÓ (2022). Gaudim la pedra seca a Cervelló: guia de cabanes de pedra seca a Cervelló. Cervelló: Ajuntament de Cervelló.

Enllaços d'interès:

[Observatori del paisatge. Wikipedra. Construccions de pedra seca.](#)

[Codi: 306.](#)

[La pedra seca a Catalunya després del reconeixement de la UNESCO.](#)

[De barraques a pous: l'ús de la pedra seca.](#)

